Huddinge

BILAGA
KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

Datum
2026-09-19

Diarienummer
KS-2026/134

Handläggare
Maria Sundblad
Maria.Sundblad@huddinge.se

Mottagare:
Kommunstyrelsen

PM - Omvärldsbevakning av snöröjning och vinterberedskap

En omvärldsbevakning har gjorts i syfte att jämföra vinterväghållning- och beredskap i Huddinge kommun med jämförbara kommuner i Stockholmsregionen. Syftet med jämförelse har varit att få ett bredare underlag för att bedöma Huddinge kommuns hantering och utifrån detta analysera och eventuellt föreslå förändringar till kommande vintersäsonger. Delar som varit föremål för jämförelsen inbegriper beredskap, bemanning, avtal, samordning och upplagsytor.

Presentationen och jämförelsen av de andra kommunerna är på en översiktlig nivå. På grund av kommunernas olika förutsättningar, den avtalssekretess som finns och komplexiteten i avtalen och organisationsstrukturerna gör att det inte har varit möjligt att göra en heltäckande analys och jämförelse.

Botkyrka kommun

Organisation och avtal

Botkyrka kommun har avtal för snöröjning enligt följande:

- Tumba-Vårsta-Grödinge: Intern entreprenör (Tekniska förvaltningen) för gator och GC-vägar.
- Norra Botkyrka: Extern entreprenör (Orca) för GC-vägar (Orca) och för gator (Peab).
- Tullinge-Riksten: Extern entreprenör för GC-väger (Orca) och för gator (Peab).
- Hela kommunen: Extern entreprenör (Peab) för sopsaltning på utvalda cykelstråk.

Kommunens interna entreprenör har samma förutsättningar som de externa. Även den interna entreprenören använder sig av underleverantörer.

Åtgärder utförs enligt en angiven prioriteringsordning med uppställda kriterier. Kostnader sker enligt avtalad betalplan. Eventuell reglering görs efter säsongen och utifrån snömängd. Borttransport av snö och andra avrop utgör tilläggstjänster (så kallade ÄTA-arbeten).

Beredskap och bemanning

Respektive entreprenör har egen beredskap och rycker ut när kriterierna är uppfyllda för snö eller halka. Efter kontorstid vid akuta ärenden kopplas kommunens jour in via räddningstjänsten. Jouren kontaktar då respektive entreprenör.

Respektive driftområde har startmöte, driftmöten och ett avslutningsmöte samt kontinuerliga kontroller. Bemanningen styrs av de enskilda avtalen och ska godkännas av respektive markförvaltare/gatuingenjör på ett startmöte.

Dagbok skall fyllas i av entreprenör och GPS skall vara installerat på samtliga maskiner/bilar. Entreprenören skall vid utryckning vid snö/halka skicka in en ”utringningsrapport” med starttid, antal enheter etc.

Inför vintersäsongen kommunicerar kommunen ut på sin hemsida uppdaterade kartor, prioritet och kriterier/starttider. Även kartor/listor över sandupptagning meddelas.

Upplagsytor

Upplagsytor för sand ansöker entreprenören om och kommunen tillstyrker eller avslår ansökan. Upplag för snö ansöker kommunen (stadsmiljö) själva för vid behov som måste godkännas av miljöavdelningen. Det uppges vara svårt att hitta lämpliga ytor.

Utvärdering vintern 2025/2026

En utvärdering och samtal (slutmöten) har genomförts med entreprenörerna. Veckorna efter årsskiftet när det kom stora mängder snö under flera dagar och alla områden inte hann åtgärdas helt innan ny snö kom, hölls även extra ”krismöten” med entreprenörerna. Entreprenörerna ombads då komma in med åtgärdsplaner för att minska risken för framtida problem.

Botkyrkas interna entreprenör var den som utförde arbetet sämst enligt avtalet och fick därför ej fullt betalt på sin betalplan för januari då de ej utfört arbeten enligt avtal (50% avdrag).

Haninge kommun

Organisation och avtal

I Haninge kommun sköts en mindre del av driften i egen regi med egna beredskapsledare som är ute vid plogning och avgör vilka åtgärder som ska utföras. Så kallade prio 1 hanteras i egen regi. För så kallade prio 2 och 3 är det en entreprenör (Svevia) som sköter driften.

Haninge har länge haft en blandad regi för snöröjning och intervägh̊allning. Tidigare fanns en annan avtalsstruktur där endast maskinerna avropades och med mer områdesindelad snöröjning. Avtalsefterlevnaden upplevs vara bättre med den nya strukturen.

Inför kommande vinter kommer avtalsformerna att ses över.

Beredskap och bemanning

Eftersom Haninge har en mindre del i egen regi finns en intern beredskap och bemanning. Det finns beredskapsledare som avgör vilka åtgärder som ska utföras för samtliga prio-områden.

Kommunen följer själv kontinuerligt upp avvikelser och hanterar dessa. Kontroll av genomfört arbete görs även regelbundet, exempelvis genom att granska GPS-spår och bilder samt genom fysiska stickkontroller.

Kommunen har en egen dedikerad kommunikatör som arbetar med frågorna vintertid. Det finns en kommunikationsplan och förmöten med kommunikatören äger rum inför säsongen.

Samordning

De kommunala fastighetsbolagen har egna upphandlade leverantörer och avtal för snöröjning. Samordning med de kommunala fastighetsbolagen görs endast kring angränsande ytor som kräver samordning.

Utvärdering vintern 2025/2026

Under vintern 2025/2026 levde inte leverantören upp till avtalen vilket ledde till viten och omorganisering. När läget var som mest ansträngt i februari krävde kommunen att leverantören skulle utöka kapaciteten. Detta ledde i sin tur till åtgärder från leverantören och bättre resultat.

Det som uppges ha varit mest problematiskt under januari-februari 2026 var kapacitetsberäkningen. Plogområdena var för stora och maskiner var för små för att hantera mängden snö.

Det som uppges varit räddningen var att kommunen har en egen regi med driftorganisation som kunde skademinimera och rycka ut där det behövdes. Detta uppges ha gett en bättre beredskap och möjlighet för kommunen att agera snabbt och åtgärda många situationer som inte annars kunnat hanteras tillfredsställande.

Det svåra läge som var i januari-februari 2026 har lett till konstaterandet att det behövs en bättre ledningsorganisation med förstärkt ledningsfunktion, bättre beredskap och samverkan i regionen.

Upplagsytor

I Haninge finns det gott om upplagsytor och det finns även möjlighet att utöka om det skulle behövas. Kommunen har avtal med åkerier med utpekade platser där snö kan läggas upp.

Södertälje kommun

Organisation och avtal

Södertälje kommun har upphandlat entreprenörer för att hantera stora delar av snöröjningen och det är även de som ser till att det finns fordon för röjningen.

En ny upphandling gjordes inför vintern 2025/2026 med en förändrad områdesuppdelning mellan entreprenörer. Det finns numera tre aktörer som ansvarar för olika geografiska områden. Den nya områdesindelningen uppges ge en tydligare ansvarsfördelning och förenklar för kommunen vid utkrävande av ersättning för skador m.m.

Kommundelarna Järna, Mölnbo och Hölö har egen drift för snöröjning. Dock sker viss samordning och kommundelarna har avtal som ingåtts som en del i den koncerngemensamma upphandlingen.

Beredskap och bemanning

Södertälje har en stor intern organisation för snöröjning och vinterväghållning mellan 15 oktober-15 april varje år.

Den interna beredskapsorganisationen består av tre heltidsanställda medarbetare (arbetsledare/driftledare) som leder alla arbetsinsatser, dygnet runt. Driftledarna följer bland annat väderutvecklingen, gör kontroller av väglaget samt kallar ut de resurser som behövs. Vid behov kan ytterligare driftledare tas in vid behov kan de enkelt kopplas ihop med kommunens övriga krisorganisation. Under vintersäsongen är det alltid två medarbetare i beredskap som är ute och kontrollerar alla vägar. På helger används inhyrd personal från Veteranpoolen som får utbildning av kommunens personal.

Kommunen har därtill totalt åtta anställda lastbilschaufförer som kör kommunens fyra egna lastbilar för snöröjning. Dessa åker på akuta ärenden när extra snöröjning eller halkbekämpning behövs. Kommunen har även mindre maskiner som kör dagligen i Södertälje centrum.

Kommunen har även tio egna medarbetare som under vintersäsongen finns i beredskap dygnet runt för att snöröja och sanda prioriterade kommunala trappor och gångvägar främst i centrumkärnan och runt sjukhuset. Medarbetarna är heltidsanställda som övrig tid på året har andra arbetsuppgifter på parkenheten.

Att ha en omfattande intern driftorganisation med medarbetare och maskiner uppges bidra till en bättre beredskap och möjlighet att avlasta underentreprenörerna vid kritiska platser och händelser. Utifrån kommunens egna beräkningar bedöms det även innebära besparingar jämfört med att anlita externa leverantörer.

Felanmälningar hanteras av beredskapsledarna. Kommunen har en så kallad plogwebb som är offentlig där allmänheten kan följa snöröjningen och halkbekämpning. Arbetet registreras med hjälp av gps-sändare med en fördröjning på cirka 30 minuter. Plogwebben uppges minimera antalet felanmälningar.

Samordning

Södertälje kommun har tillsammans med de två kommunala fastighetsbolagen gjort en gemensam upphandling av snöröjningen. Det har lett till bättre organisering, styrning, samordning samt kostnadsbesparingar då man delar på kostnaderna för gemensamma funktioner (beredskap dygnet runt som bevakar alla kommunens vägar) och system (t ex gemensamt GPS-system, SMHI-bevakning).

Fördelningen av kostnader är beräknade utifrån antal kvadratmeter för kommunen respektive varje bolag. Kommunen står för cirka 70% av kostnaderna medan fastighetsbolagen står för resterande kostnader. Tilläggstjänster debiteras separat.

Utvärdering vintern 2025/2026

Även Södertälje har utvärderat snöröjningen vintern 2025/2026 där allmänheten och intresseorganisationer tillfrågades hur de upplevde vinterväghållningen. Det upplevdes extra problematiskt vid förskolor och gångvägar där de stora snömängderna i januari-februari gjorde att det var svårplogat på de platserna. Detta har tidigare inte varit ett problem men denna period/vinter räckte inte maskinernas kapacitet. Kommunen kommer inför kommande vintersäsong upphandla mindre snöslungor för att åtgärda problemen med bortforsling i vissa delar av kommunen.

Den extrema vinterhändelsen i januari innebar ett exceptionellt läge som krävde justeringar i budgeten och mer insatser för snöröjningen än beräknat.

Upplagsytor

Inom Södertälje kommun finns för närvarande två snötippar. Kapaciteten där är god men eftersom upplagsytorna är så få måste snö transporteras långa sträckor eller så måste snöslungor användas. Kommunen undersöker om det går att skapa en ytterligare upplagsyta i den andra änden av kommunen. Nya upplagsytor kräver godkännande från kommunens miljökontor.

Analys och jämförelse

Jämförelsen med andra kommuner visar att det fanns likartade utmaningar under perioden januari-februari 2026 för samtliga kommuner som berördes. Dock har olika kommuner haft olika förutsättningar, där vissa kommuner haft mindre

påverkan av snömängder eller kortare intensiva perioder av snöfall vilket påverkat möjligheten att upprätthålla framkomligheten.

Även om kommunerna geografiskt kan uppfattas som jämförbara är själva förutsättningarna för vinterväghållningen olika mellan kommuner, vilket gör att det många gånger blir svårt att jämföra resultaten på ett rättvisande sätt.

Skillnaderna i förutsättningar kan tänkas vara mer avgörande än kommunernas olika driftformer, organisation, avtalsstruktur med mera varför jämförelser mellan kommuner riskera att bli missvisande och slutsatser bör därför göras med stor försiktighet.

Med ovan i beaktande kan konstateras att det finns skillnader mellan kommunerna i jämförelsen och med Huddinge kommun.

Exempelvis skiljer sig kommunerna åt när det gäller:

- hur stor del som utförs i egen regi respektive extern regi,
- avtalsformer och ersättningsmodeller,
- prioriteringsordning, kriterier
- ledningsorganisation och beredskapsfunktion,
- uppföljning, egenkontroller och viteshantering,
- maskinresurser
- tillgång till upplagsytor och snötippar,
- behov av borttransport och logistik,
- trafikmängder, bebyggelsestruktur och framkomlighetskrav.

Ovan skillnader kan tänkas påverka effektiviteten och resultatet vid snöröjning och vinterväghållning, men det är svårt att bedöma i vilken grad och på vilket sätt det påverkar utfallet.

En utmärkande punkt där Huddinge kommun sticker ut jämfört med kommunerna i jämförelsen är tillgången till upplagsytor. Problemet är inte unikt för Huddinge men kan vid en jämförelse konstateras särskilt ansträngt i Huddinge som har jämförelsevis få platser/liten yta för uppläggning av snö, vilket försvårar kommunens snöröjning.

Jämförelsen ger ett underlag som kan användas för att fortsätta utveckla verksamheten och hitta goda arbetssätt för snöröjningen inför kommande vintrar.

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge
Besök
Kommunalvägen 28
Tfn vxl: 08-535 300 00
huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se